

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor
Justitie en Veiligheid

datum 14 mei 2020

Betreffende wetsvoorstel:

35225

Wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Faillissementswet in verband met de herziening van het beslag- en executierecht

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 14 mei 2020 met algemene stemmen aangenomen.

Aangenomen en overgenomen amendementen

Artikel I, onderdeel D

8 → **10** (Van Nispen) over 'exploot' in artikel 440 Rv vervangen door 'proces-verbaal'

De term "exploot" in artikel 440 Rv leidt al vele jaren in de vakliteratuur tot discussies over het beslagmoment: wanneer is het beslag civiel- en strafrechtelijk een feit. Om deze discussies te beslechten, stelt de indiener voor de term "exploot" in het huidige eerste lid en het met artikel I, onderdeel D, van dit wetsvoorstel nieuw voorgestelde derde lid van artikel 440 Rv te wijzigen in "proces-verbaal".

De voorgestelde tekst van artikel I, onderdeel D laat een onduidelijkheid in stand die sinds 1992 bestaat door gebruik van het woord "exploot" in artikel 440, eerste lid, Rv en het begrip "proces-verbaal" in de artikelen 440, tweede lid, jo 443 Rv. Er werden en worden twee termen met een verschillendestrekking gebruikt voor beslag binnen een wetsartikel. Het gebruik van het woord "exploot" in artikel 440, eerste lid, Rv leidt tot onduidelijkheid, omdat een beslag op roerende zaken is gelegd zodra de deurwaarder de in beslag te nemen zaken heeft waargenomen.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 14 mei 2020

blad 2

Dat is het beslagmoment. Daarna begint de deurwaarder met de duiding, lees "beschrijving" zoals artikel 443 dat noemt, en maakt daarvan een akte op. Dat kan ter plaatse maar het gebeurt meestal achteraf.

Het woord "exploot" in artikel 440, eerste lid, Rv lijkt te impliceren dat het beslag pas is gelegd na de (schriftelijke) vastlegging in een "exploot". Een "exploot" bestaat juridisch pas als het er als schriftelijk document is én voldaan is aan de vereisten van artikel 45 Rv en verder. Aldus zou de akte (het "exploot") een constitutief element vormen voor de beslaglegging en zou dan pas sprake zijn van blokkerende werking. Dat heeft tot gevolg dat tussen het moment waarop de deurwaarder de zaken duidt en dit (schriftelijk) is vastgelegd, de geëxecuteerde nog vrijelijk over de zaken zou kunnen beschikken en niet strafbaar zou zijn omdat de geëxecuteerde zich niet schuldig zou maken aan onttrekking aan beslag ex artikel 198 Sr.

Tot nu toe leverde het gebruik van de term "exploot" weinig problemen op omdat in de beslagpraktijk de artikelen 440 en 443 Rv in elkaar overlopen, maar het ontwerp maakt het verschil met een "proces-verbaal" des te meer duidelijk omdat in het voorgestelde artikel 442 Rv het woord "proces-verbaal" wel wordt gebruikt en terecht. Het hanteren van de term "exploot" als bedoeld in artikel 45 Rv is voor beslagen op roerende zaken niet wenselijk, laat staan werkbaar.

De voorgestelde handelingen, genoemd in artikel 440 en het met artikel I, onderdeel F nieuw voorgestelde artikel 442 Rv kunnen naast elkaar bestaan, omdat artikel 440 Rv ziet op een fysiek ter plaatse van het object gelegd beslag met waarneming van het voertuig, terwijl artikel 442 Rv betrekking heeft op een administratieve handeling op afstand.

Met algemene stemmen aangenomen.

Artikel I onderdelen T en U

Artikel V

9 → 11 → **16** (Van Nispen) over het hanteren van de formulering 'geldig beslag'

In het voorgestelde artikel 475 Rv wordt, onder verwijzing naar het voorgestelde artikel 475a Rv, gesproken over het bedrag waarop 'geen beslag kan worden gelegd' en in het beslagexploot moet worden opgenomen. Hierdoor wordt het 'beslagvrije bedrag' bij beslag op bankrekeningen anders behandeld dan de beslagvrije voet (bvv) bij periodieke beslagen. Ook bij het beslag op bankrekeningen zou gesteld moeten worden dat het beslag niet geldig is voor zover het dat 'beslagvrije bedrag' betreft. In het wetsvoorstel staat er feitelijk dat het beslag niet wordt gelegd op het 'beslagvrije deel'. Dat acht de indiener van dit amendement niet handig, omdat de gerechtsdeurwaarder namelijk verplicht is om het 'beslagvrije bedrag' op te nemen in het exploit aan de derde. Het kan echter zo zijn dat dat bedrag foutief wordt genoemd. De hoogte van het beslag is immers afhankelijk van de levenssituatie. Stel: je geeft abusievelijk op bij de bank dat je uitgaat van een 'beslagvrij bedrag' dat geldt voor een 'gehuwde met kinderen'. Dat bedrag is relatief hoog, zodat er weinig geld onder het beslag valt. Achteraf blijkt de persoon echter 'alleenstaande' te zijn.

datum 14 mei 2020

blad 3

Dan zou het 'beslagvrije bedrag' plotseling lager zijn en zou derhalve plotseling een hoger bedrag onder het beslag blijken te vallen. Het komt de indiener vreemd voor dat het beslag door een wijziging in inzicht ten aanzien van de leefsituatie iemand plotseling formeel meer of minder zou kunnen treffen. Als ook bij het bankbeslag zou worden uitgegaan van 'de geldigheid' van het beslag, wordt dat beter opgelost. Formeel treft het beslag dan immers altijd de gehele rechtsverhouding. 'Geldigheid' van een beslag is beter 'in- en uit te schakelen' dan de formele omvang van het beslag. De hiervoor beschreven situatie wringt vooral wanneer plotseling een hoger bedrag onder het beslag blijkt te vallen.

Dit nader gewijzigd amendement houdt verband met het technisch aanpassen van de wijzigingsopdracht in onderdeel III van het amendement op de tweede nota van wijziging bij het wetsvoorstel (Kamerstukken II 2019/20, 35225, nr. 15).

Aangenomen. Voor: SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, DENK, 50PLUS, D66, de VVD, de SGP, het CDA, de ChristenUnie, de PVV, FvD en Krol/Van Kooten-Arissen.

Invoeging onderdeel Za

12 → 17 → 18 → **19** (Van Dam en Groothuizen) over afvoeren van ontruimde spullen door B&W

Hoewel de ontruiming van een woning steeds minder gemeengoed is geworden, vonden er in 2019 nog steeds ongeveer 5.000 ontruimingën plaats in Nederland. De afgelopen jaren is er een dalende trend gezien, waarbij er in 2016 nog sprake was van 8100 ontruimingën. De goede economische omstandigheden van de afgelopen jaren hebben daarbij een rol gespeeld, maar ook doordat gerechtsdeurwaarders zich meer inzetten op het voorkomen van een ontruiming.

Een deel van de jaarlijkse ontruimingën is technisch, waarbij er geen spullen (of enkel afval) aanwezig zijn, de sloten vervangen worden en een proces-verbaal wordt opgemaakt. Verder zijn er ook ontruimingën waarbij er nog wel spullen in de woning aanwezig zijn. Deze worden door de deurwaarder op straat gezet, waarna ze opgeruimd dienen te worden. Er is wettelijk niets geregeld over wat er met de ontruimde boedel moet gebeuren. Van persoonlijke spullen tot bedrijfsinventarissen, allerlei zaken komen daarmee op straat te liggen. Dat levert rechtsonzekerheid op voor ontruimde partijen, maar ook voor schuldeisers en gerechtsdeurwaarders. Per gemeente is er verschillend beleid, waarbij de meeste gemeenten zorg dragen voor de ontruimde zaken door deze op te slaan en na enige tijd te vernietigen (of terug te geven na betaling van opslagkosten).

Echter steeds meer gemeenten leggen de schuldeisers of soms zelfs de deurwaarder een last onder dwangsom op voor het plaatsen van zaken aan de openbare weg. Dat achten indieners van het amendement onwenselijk. Principieel omdat de schuldeiser enkel zijn recht effectueert en de gerechtsdeurwaarder zijn wettelijke taak uitvoert, maar ook in praktische zin omdat daarmee de spullen sneller uit het zicht raken of vernietigd worden. Doordat spullen worden afgevoerd en opgeslagen door de gemeente blijft er een verbinding bestaan tussen de gemeente en de schuldenaar. Indien de schuldenaar in de schuldhulpverlening zit, komt dat ook het proces van schuldhulpverlening ten goede.

datum 14 mei 2020

blad 4

Hierom beogen indieners met dit amendement vast te leggen dat de gemeente zorg draagt voor de tot bewoning bestemde ontruimde zaken met toepassing van de artikelen 5:29 en 5:30 Awb. De kosten kunnen worden doorberekend aan de schuldeiser, die de kosten op zijn beurt moet zien te verhalen op de schuldenaar. De ontruiming wordt gewoon uitgevoerd door de gerechtsdeurwaarder en deze plaatst achtergelaten zaken aan de openbare weg en vervangt de sloten. De gemeente is op de hoogte van de ontruiming op basis van artikel 14 van de Gerechtsdeurwaarderswet, waarbij de deurwaarder de gemeente in het verlengde van hun verantwoordelijkheid voor het afvoeren en opslaan van spullen informeert over de aard en omvang van de ontruimde boedel.

Met dit amendement wordt ook verhelderd dat de executant niet de overtreder is van de Awb en dat de gemeente geen last onder dwangsom aan de executant kan opleggen ten aanzien van het opruimen van de ontruimde spullen. Door de gemeente gemaakte kosten kunnen verhaald worden op de executant.

Met algemene stemmen aangenomen.

Ingetrokken amendement

Artikel I, onderdeel K

13 (Van Dam) over medewerking van derden aan een beslag

Het beslag- en executierecht wordt ook ingezet tegen beslagene die hun vermogen goed weten te verstoppen. Een beproefde manier om dat te doen is het stallen van een waardevolle zaak bij een derde die als handlanger of stroman optreedt. Op dit moment heeft de gerechtsdeurwaarder twee mogelijkheden om te pogen beslag te leggen op dergelijke zaken. Wanneer de gerechtsdeurwaarder de zaak zelf gezien heeft kan hij beslag leggen op de zaak, waarbij het niet uitmaakt waar de zaak zich bevindt. Een sterk beslag omdat de deurwaarder zelf heeft kunnen vaststellen dat de zaak er is. De deurwaarder heeft wel medewerking van de derde nodig anders kan hij geen toegang krijgen.

Een andere mogelijkheid die de deurwaarder heeft is het beslag leggen onder de derde 'op alles wat die voor de schuldenaar houdt'. Bij dit beslag moet de derde verklaren wat hij op het moment van beslag onder zich had. Juist als die derde handlanger of stroman is dan zal hij niet naar waarheid vertellen dat hij een waardevolle zaak voor de schuldenaar onder zich had. Dat is problematisch en werkt de huidige praktijk van het inzetten van handlangers of stromannen in de hand. Terwijl het vaak zo is dat de gerechtsdeurwaarder een duidelijk vermoeden heeft waar de zaak zich bevindt. Zolang de derde ontkent dat hij de zaak onder zich heeft, wordt het heel lastig voor de beslaglegger om het tegendeel te bewijzen. In de wet ontbreekt nu elke regeling om beslag te leggen op een zaak bij een derde zonder dienst toestemming (zie ook HR 4 mei 1951, NJ 1951, 525).

Dit amendement beoogt de gerechtsdeurwaarder een extra instrument in handen te geven in het geval er een redelijk vermoeden bestaat dat een in beslag te nemen zaak zich bevindt onder een derde. De deurwaarder heeft dan ter inbeslagname toegang tot de plaats van die derde. Met een uitbreiding van artikel 461d Rv wordt de derde verplicht om mee te werken aan de beslaglegging, bijvoorbeeld door aanwijzing te doen van het beslagobject, en kan de deurwaarder indien er een redelijk vermoeden bestaat handelen

datum 14 mei 2020

blad 5

overeenkomstig artikel 444 Rv, indien de voorzieningenrechter daar toestemming voor heeft gegeven.

Artikel 444 Rv geeft de deurwaarder de bevoegdheid om een gesloten ruimte te openen indien dat redelijkerwijs nodig is voor de vervulling van zijn taak.

Ingetrokken.

Moties

14 (Van Nispen) over persoonlijk contact tussen Belastingdienst en belastingplichtige bij een ingrijpende invorderingsmaatregel

Aangehouden.